

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kristina Nurmsalu
Linna Tervisekeskus OÜ
linnatervisekeskus@gmail.com

Teie 03.06.2024 nr

Meie 04.07.2024 nr 2.2-9/24/1539-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon (AKI) sai Teie pöördumise, milles kirjutate:

Tere õhtust, mul on üks küsimus seoses salvestusega, mida patsient teeb ilma meie nõusolekuta. Õelge palun, kas patsiendil on õigus salvestada vastuvõttu ja registratuuri tööd ilma meie nõusolekuta? Ja kas me võime keelduda vastuvõttu ja teenindamist läbi viia? Patsient tunnistab ise, et ta teeb salvestust.

Teie poolt kirjeldatule tuginedes ja teadmata, kas ja mida sellise salvestusega soovitakse teha (sh puudub teave, kas isikuandmeid on üldse salvestatud jne), siis selgitame, et olukordadele, kus isikuandmeid kasutatakse isiklikul eesmärgil, isikuandmete kaitse nõuded ei rakendu.¹ Isiklikuks eesmärgiks on eelkõige andmete (sh nii telefoniga kogutud andmete) jagamine pereringis või sõpruskonnas või muus väikeses grupis. Seda, kas ka antud juhul kohaldub isikliku otstarve erand, ei saa inspeksioon praeguse informatsiooni põhjal ammendavalt hinnata. Teie vähese kirjelduse alusel (sh puudub teave, milliseid andmeid ja kas on töödeldud) pigem tundub, et tegemist on isikliku otstarve erandiga ning Andmekaitse Inspeksioon sellisel juhul ei sekku.

Märgime, et seadusandja on eeldanud, et isikud peavad küll seadustest lähtuma, aga suutma ka ise leppida kokku omavahelises suhtluses täpsemad käitumisnormid ja kokkulepped, sh järgides hea tava, eesmärgipärasuse, mõistlikkuse jms põhimõtteid. Andmekaitse Inspeksioon ei saa kõikidele eraisikutele kirjutada ette, kuidas ühiskonnas tuleks korrektselt ning teisi arvestavalt käituda.

Kui aga isikuandmeid siiski avaldatakse, näiteks sotsiaalmeedias suurele isikute arvule vms, siis enam isikliku otstarbe erand ei kohaldu ning andmetöötlejal tuleb järgida reegleid, sh tuleb tal selgitada, millisel õiguslikul alusel toimub andmetöötlus. Kui õiguslik alus puudub, siis andmeid töödelda (sh näiteks avaldada sotsiaalmeedias) ei tohi.

Kui isikuandmeid on avaldatud, siis on andmesubjektil võimalik andmete avaldaja vastu pöörduda ka tsiviilkohtusse. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 82 ja võlaõigusseaduse § 1046 lõike 1 kohaselt on isiku au teotamine, muu hulgas ebakohase väärtushinnanguga, isiku nime või kujutise õigustamatu kasutamine, eraelu puutumatus või muu isikliku õiguse rikkumine õigusvastane, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Kohtus saab vajadusel nõuda ka kahju hüvitamist ja edasisest sellisest tegevusest hoidumist. Andmekaitse Inspeksioon ei ole pädev hindama kahju tekkimist ega saa välja mõista kahjuhüvitisi.

Lisaks viitan, mis puudutab võimalikke korrarikkumisi või muid sarnaseid episoodide, et selliste juhtumite lahendamine kuulub eelkõige politsei pädevusse ja vajadusel tulebki pöörduda politsei poole ning olukorda selgitada. Antud hetkel ei ole probleemiks mitte niivõrd andmetöötlus (sh

¹ Isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 2 lg 2 punkt c

avaldamine vms) vaid patsiendi poolne pidev salvestamine Andmekaitse Inspeksioonile teadmata eesmärkidel.

Siinkohal saame soovitada koostada asutuses sisekorraeeskirjad, kus siis kirjeldate ära ka sellised olukorrad (mh kui patsient häirib oma tegevusega töötajaid või teisi patsiente vms). Patsientidel peab olema võimalus tutvuda sisekorraeeskirjadega, mistõttu soovitame need panna nähtavasse kohta isikutele tutvumiseks. Kui patsient rikub sisekorraeeskirju, siis on Teil võimalik paluda tal mittedoovitud tegevus lõpetada või paluda tal äärmisel vajadusel ning võimalusel (sh kui tervislik seisund lubab) lahkuda.

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Liina Kroonberg
jurist-konsultant
peadirektori volitusel